

Jhumpa
LAHIRI

Interpretul de maladii

Traducere din limba engleză și note de
ALINA SÂRBU

NEMIRA

Coperta: Oana BĂNDĂRĂU
Redactor: Irina CERCHIA
Tehnoredactor: Magda BITAY
Lector: Angela DUMITRICĂ

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

LAHIRI, JHUMPA

Interpretul de maladii / Jhumpa Lahiri; trad. din lb. engleză și note : Alina
Sârbu. – București : Nemira Publishing House, 2021
ISBN 978-606-43-0953-2

I. Sârbu, Alina (trad.)

821.111

Jhumpa Lahiri
INTERPRETER OF MALADIES
© 1999 by Jhumpa Lahiri
All rights reserved.

© Nemira, 2021

Tiparul executat de tipografia ART GROUP PUBLISHING.

Orice reproducere, totală sau parțială,
a acestei lucrări și închirierea acestei cărți
fără acordul scris al editorului sunt strict interzise
și se pedepsesc conform Legii dreptului de autor.

ISBN 978-606-43-0953-2

Părinților și surorii mele

Notă

Unele dintre povestirile din această culegere au mai fost publicate, în forme ușor diferite, astfel: „A Temporary Matter“ („O situație temporară“) în *The New Yorker*, „When Mr Pirzada Came to Dine“ („Pe când venea domnul Pirzada la cină“) în *The Louisville Review*, „Interpreter of Maladies“ („Interpretul de maladii“) în *Agni Review*, „A Real *Durwan*“ („Un adevărat *durwan*“) în *Harvard Review*, „Sexy“ în *The New Yorker*, „Mrs. Sen’s“ („La doamna Sen“) în *Salamander*, „This Blessed House“ („Această casă binecuvântată“) în *Epoch* și „The Treatment of Bibi Haldar“ („Cum a fost tratată Bibi Haldar“) în *Story Quarterly*.

*Mulțumesc Fine Arts Center din Provincetown,
lui Janet Silver și lui Cindy Klein Roche*

O situație temporară

Avizul îi informa că nu era decât o situație temporară: vreme de cinci zile urma să le fie întrerupt curentul electric pentru o oră, începând de la opt seara. O linie electrică aeriană fusese dărâmată odată cu ultima furtună de zăpadă, iar depanatorii urmau să profite de serile blânde pentru a o repara. Lucrările nu aveau să afecteze decât casele de pe strada liniștită, cu trotuare mărginite de copaci, care se afla la doar câțiva pași de o stație de tramvai și de un șir de magazine cu fațade din cărămidă, strada pe care Shoba și Shukumar locuiau de trei ani.

– Drăguț din partea lor să ne anunțe, a recunoscut Shoba după ce a citit cu voce tare avizul, mai mult pentru ea, decât pentru Shukumar.

Apoi a lăsat să-i alunece de pe umăr cureaua mare, de piele, de la geanta burdușită cu dosare, pe care a lăsat-o în hol înainte să intre în bucătărie. Purta un impermeabil din poplin bleumarin peste pantaloni de trening cenușii și adidași albi, arătând, la cei treizeci și trei

de ani ai ei, întocmai ca acel tip de femeie cu care pretinsese cândva că nu va ajunge să semene în veci.

Tocmai sosise de la sala de fitness. Rujul de culoarea merișorului abia dacă i se mai zărea pe la colțul buzelor, iar creionul dermatograf îi lăsase pete ca de cărbune sub ochi. Shukumar s-a gândit că, pe vremuri, se întâmpla să arate în halul ăsta doar după câte o petrecere sau după vreo noapte pierdută în vreun bar, când îi era lene să se mai spele pe față, prea nerăbdătoare să se prăbușească în brațele lui. Ea a trântit un vraf de plicuri pe masă, fără să arunce măcar un ochi într-acolo. Încă era cu privirea pironită pe înștiințarea pe care o ținea în cealaltă mână.

– Totuși, ar trebui să se rezolve chestiile de genul ăsta în timpul zilei.

– Când sunt doar eu acasă, adică, a spus Shukumar, după care a pus un capac de sticlă pe o oală cu mâncare de miel, potrivindu-l astfel încât doar un firicel de abur să poată scăpa de dedesubt.

Din ianuarie, el lucrase numai de acasă, încercând să-și termine ultimele capitole ale disertației despre revoltele agrare din India.

– Când vor începe reparațiile? a întrebat-o.

– Aici scrie că pe 19 martie. Azi e, cumva, 19?

Și, zicând acestea, Shoba s-a îndreptat spre panoul de plută înrămat de pe peretele de lângă frigider, unde nu se afla altceva decât un calendar cu modele de tapet create de William Morris. L-a privit de parcă ar fi fost prima oară, studiind cu mare atenție partea de sus a modelului, înainte să le îngăduie ochilor ei să coboare spre grila cu datele din josul paginii. Un prieten le trimisese calendarul prin poștă, drept cadou de Crăciun,

în ciuda faptului că, în acel an, Shoba și Shukumar nu sărbătoriseră în vreun fel Crăciunul.

– Azi, carevasăzică, a anunțat Shoba. Apropo, vezi că ai programare la dentist vinerea viitoare!

El și-a trecut limba peste dinții pe care uitase să și-i spele în dimineața aceea. Și nici măcar nu era pentru prima dată! Nu ieșise deloc din casă cât fusese ziua de lungă, și nici ieri. Cu cât stătea Shoba mai mult pe afară, cu cât lucra ea mai multe ore peste program și cu cât își lua mai multe proiecte suplimentare, cu atât mai mult își dorea el să rămână înăuntru, nemaieșind din casă nici măcar pentru a lua corespondența sau pentru a cumpăra fructe sau vin din magazinele de lângă stația de tramvai.

În urmă cu șase luni, în septembrie, Shukumar se afla la o conferință academică în Baltimore, atunci când Shoba a intrat în travaliu, cu trei săptămâni înainte de data la care ar fi trebuit să nască. Nu dorise să se ducă la acea conferință, dar ea insistase: era important să își facă relații, de vreme ce urma să intre în câmpul muncii în anul următor. Tot ea îl asigurase că avea numărul de telefon al hotelului unde urma să se cazeze, precum și o copie a programului său și numerele zborurilor și că aranjase ca prietena ei Gillian să o ducă la spital în caz de urgență. Pe când taxiul pornea spre aeroport, în dimineața aceea de demult, Shoba a rămas o vreme afară făcându-i cu mâna, îmbrăcată în halat, în timp ce brațul celălalt i se odihnea pe movila pântecului de parcă aceasta ar fi fost o parte perfect naturală a trupului ei.

Ori de câte ori se gândea la momentul acela, ultimul în care o văzuse pe Shoba însărcinată, el își amintea cel mai bine taxiul, un break roșu, cu litere albastre, care

semăna cu o peșteră în comparație cu mașina lor. Cu toate că Shukumar avea peste un metru optzeci și mâini prea mari ca să le țină confortabil în buzunarele propriilor blugi, pe bancheta din spate a celui taxi se simțise cât un pitic. Iar în timp ce mașina gonia în jos, pe Beacon Street, își imaginase o zi în care el și Shoba probabil că aveau să fie nevoiți să cumpere propriul break, pentru a-și căra copiii de colo până colo, între lecții de muzică și programări la dentist. Și își închipuise cum avea el să strângă volanul, în timp ce Shoba urma să se întoarcă spre bancheta din spate pentru a le da celor mici cutiuțele lor cu suc. Cândva, aceste imagini ale paternității îl chinaseră pe Shukumar, sporindu-i anxietatea cauzată de faptul că încă era student la 35 de ani. Dar în acea dimineață de început de toamnă, cu copacii grei de frunze de culoarea bronzului, pentru prima oară, el întâmpinase cu bucurie acea imagine.

Un membru al personalului îl găsisse, cumva, prin toate acele săli de conferință identice și îi înmânase un pătrat rigid de hârtie pe care nu era scris decât un număr de telefon. Shukumar știuse însă că era al spitalului. Până să se întoarcă el în Boston, totul luase sfârșit. Bebelușul se născuse mort. Shoba zăcea, adormită, într-un pat, într-o cameră atât de mică, încât abia dacă avea loc să stea în picioare lângă ea, situată într-o aripă a spitalului pe care nu o vizitaseră când făcuseră turul dedicat viitorilor părinți. Placenta ei se slăbise și i se făcuse cezariană, dar nu îndeajuns de repede. Doctorul le-a explicat că astfel de lucruri se mai întâmplă și le-a zâmbit în cel mai prietenos mod în care le poți zâmbi unor oameni pe care nu îi cunoști decât datorită

statutului profesional: Shoba avea să se pună pe picioare în doar câteva săptămâni și nimic nu părea să indice faptul că nu va mai putea să aibă copii în viitor.

Acum Shoba pleca înainte ca Shukumar să se trezească. El deschidea ochii și nu mai vedea decât firele lungi și negre de păr rămase pe perna ei și se gândea la cum stătea ea în biroul din centru, sorbindu-și deja cea de-a treia cană de cafea din acea dimineață și căutând greșeli de literă în manuale, pe care le marca folosind mai multe creioane colorate, un fel de cod pe care i-l explicase și lui odată. Îi promisese că avea să facă același lucru și cu disertația lui, când va fi gata. O invidia pentru specificitatea sarcinilor ei, care erau atât de diferite de natura ambiguă a muncii lui. El, unul, nu era decât un student mediocru, care avea capacitatea de a absorbi detalii fără pic de curiozitate. Până în septembrie fusese sârguincios, dacă nu chiar devotat, rezumând capitole și scoțând în evidență fel de fel de argumente, pe un caiet cu foi galbene dictando, frumos liniate. Dar acum nu mai făcea altceva decât să zacă în patul lor până îl cuprindea plictiseala, holbându-se la partea lui de șifonier, a cărei ușă Shoba o lăsa întotdeauna întredeschisă, la șirul de haine de tweed și la pantalonii din catifea reiată, dintre care nu mai trebuia să aleagă pentru a se duce să-și țină orele în acel semestru. După ce murise bebelușul, nu prea mai putea să scape de responsabilitățile sale didactice, dar îndrumătorul lui de doctorat aranjase în așa fel lucrurile, încât Shukumar să poată avea semestrul de primăvară doar pentru el. Era în al șaselea an de doctorat. „Semestrul ăsta și perioada de vară pe care le vei avea la dispoziție